

[Jørgen Jørgensen.]

til interesse for skolens arbejde, og derfor anser jeg det for at være et hovedformål, når man skal tilrettelægge et grundlag for folkeskolens ordning og folkeskolens tilsyn, at man gør det på en sådan måde, at man kalder på befolkningens interesse for skolens arbejde. Jeg er derfor tilhænger af, at man i videre udstrækning, end det hidtil har været tilfældet, lægger ansvaret for skolen ud i skolekredsene ved den enkelte skole.

Det har vist sig igennem 100 år under folkestyret, at vil man virkelig vække interesse for et spørgsmål, er det ikke nok at tale om det, ikke nok, at man giver visse henvisninger til, hvordan befolkningen skal forholde sig i så henseende. Den virkelige interesse for et problem kommer først den dag, da man giver befolkningen et ansvar, og det har man hidtil ikke gjort i tilstrækkelig grad overfor vor folkeskole. Derfor var jeg tilhænger af og gjorde mig til talsmand for ved lovforslagets første behandling, at man i højere grad ved hver enkelt skole lagde ansvaret for skolens forhold, hvor det drejer sig om skolens indre styre, skolens indre liv, over til den forældrekræds, hvis børn besøger skolen.

Det er klart, at alle økonomiske spørgsmål må afgøres af kommunalbestyrelsen. Det er en god, sund regel i et demokrati, at den myndighed, der har ansvaret for udbetaling af offentlige midler, også har ansvaret for at skaffe disse midler tilveje. Derfor må alt, hvad der vedrører det økonomiske og det praktiske, ligge hos kommunalbestyrelsen. Men når det drejer sig om skolens indre liv, om skolens indre forhold anser jeg ikke kommunalbestyrelsen for at være bedst skikket til at have ansvaret for og tilsynet med, hvordan denne skoles forhold skal være. Det er min opfattelse, at er der nogen periode i menneskers liv, hvor man kan vække deres interesse for skolen, er det netop i den periode, hvor forældre har deres børn i skolen. Og muligheden for at vække interesse for skolen i det hele taget er i langt højere grad tilstede, når man kalder på denne interesse netop overfor den skole, hvori deres egne børn går.

Det er udfra dette synspunkt jeg er tilhænger af, at hver enkelt skolekreds skal have tilsynet med den skole, hvori deres børn går. Det skal jo ikke være tilsyn i den forstand, at det skal være faginspektører, der skal blande sig i den almindelige undervisning; men der er i alt skolevæsen god brug for at have medarbejdere, som følger arbejdet med kærlighed og forståelse, og som har et vist sundt og naturligt syn på tingene.

Det er en meget værdifuld vejledning at have for de kræfter, der skal arbejde i skolen. Det har altså ingenting at gøre med inspektion; det er et tilsyn, som skal være til støtte for skolens arbejde, til hjælp for læreren i hans gerning. Hvis ikke man direkte vil give forældrene medindflydelse på skolen, får man aldrig kaldt frem i befolkningen den interesse for den offentlige skole, for folkeskolen, som er en nødvendighed, hvis denne skole skal løse sin opgave i vort demokrati.

Jeg havde altså ønsket, at vi ved denne lejlighed kunne have gennemført en ordning, hvorefter vi fik et skolenævn ved alle skoler, men det har ikke været muligt at opnå tilslutning dertil i udvalget, og jeg er da gået med til en ordning, som ikke er tilfredsstillende set fra mit synspunkt, men som dog er en forbedring i forhold til det, vi har, og en forbedring i høj grad i forhold til det, ministerens lovforslag oprindeligt gik ud på, idet det nu bliver således, at hvor der viser sig en virkelig betydelig interesse for spørgsmålet, for at få sit eget tilsyn med skolen, kan en forældrekræds skaffe sig dette tilsyn, selvom kommunalbestyrelsen har truffet en anden beslutning.

Der faldt i forbindelse med omtale af skolenævnene et par udtalelser dels fra det ærede medlem hr. Hauberg, dels fra det ærede medlem hr. Karl Olsen, som jeg må gøre en bemærkning til.

Det ærede medlem hr. Hauberg siger, at når man overlader til denne tilfældige kreds af mennesker at kunne omstyre en kommunalbestyrelses beslutning, må man dog være sikker på, at der virkelig står nogen bagved. Jeg må sige til det ærede medlem hr. Hauberg, at den kreds, man henvender sig til, dog ikke er så helt tilfældig. (Horn: Det sagde det ærede medlem heller ikke!). Jo. (Horn: Det ærede medlem sagde: mere eller mindre tilfældig!). Det gør ikke sagen bedre, det gør den snarere værre. Det er ikke nogen helt tilfældig kreds. Det drejer sig om de forældre, der har børn i skolen, og de har dog en vis interesse i det, der foregår. Jeg mener som sagt, at man burde have gennemført ordningen med skolenævn i alle skoler, som man har det i Sønderjylland, og som man har haft det dernede i 29 år. Jeg har aldrig hørt noget ønske om ændring dernedefra. En ordning som den, der bibeholdes for Københavns vedkommende, skulle efter min mening være gennemført for hele landet, men jeg kunne som sagt ikke opnå tilslutning til disse synspunkter i udvalget, og i erkendelse heraf er jeg gået